

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2001-2002

---

14 NOVEMBER 2001

**Wetsvoorstel houdende regeling van de
autopsie na het onverwachte overlijden
van een zuigeling**

AMENDEMENTEN

Nr. 14 VAN DE HEER **DESTEXHE**

(Subamendement op amendement nr. 11 van de heer Monfils)

Art. 3

Het tweede lid van het voorgestelde artikel 3 wijzigen als volgt:

A. De woorden « stelt de ouders in kennis » vervangen door de woorden « is verplicht de ouders in kennis te stellen »;

B. De eerste zin aanvullen als volgt: « en stelt hun systematisch voor een autopsie uit te voeren in het kader van een postmortaal medisch onderzoek »;

C. De woorden « schriftelijk worden vastgesteld » vervangen door de woorden « vermeld worden in het medisch dossier en medeondertekend door een getuige of een lid van het verplegend team ».

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-409 - 1999/2000:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Destexhe.

2-409 - 2001/2002:

Nr. 2: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2001-2002

---

14 NOVEMBRE 2001

**Proposition de loi réglementant la pratique
de l'autopsie après le décès inopiné d'un
nourrisson**

AMENDEMENTS

N° 14 DE M. **DESTEXHE**

(Sous-amendement à l'amendement n° 11 de M. Monfils)

Art. 3

Apporter, à l'alinéa 2 de l'article 3 proposé, les modifications suivantes:

A. Remplacer le mot « informe » par les mots « a l'obligation d'informer »;

B. Compléter la première phrase parce qu'il suit: « et leur propose systématiquement de réaliser une autopsie dans le cadre d'un bilan médical post-mortem »;

C. Remplacer les mots « par écrit » par les mots « au dossier médical et contresignée par un témoin ou un membre de l'équipe soignante ».

Alain DESTEXHE.

Voir:

Documents du Sénat:

2-409 - 1999/2000:

N° 1: Proposition de loi de M. Destexhe.

2-409 - 2001/2002:

N° 2: Amendements.

Nr. 15 VAN DE HEER REMANS

Art. 3

Het voorgestelde artikel 3 vervangen als volgt :

«Tenzij de personen die het ouderlijk gezag of het voogdijschap ten aanzien van het kind uitoefenen zich daartegen verzetten, worden kinderen overgebracht naar een referentiecentrum voor wiegendoed waar bij wet bepaald een specifieke expertise zowel voor opvang als voor autopsie bestaat. Het transport van het overleden kind wordt door een koninklijk besluit op juridisch en financieel vlak geregeld.»

Nr. 16 VAN DE HEER REMANS

Art. 3

In het voorgestelde artikel, eerste lid, tussen de woorden «Bij elk overlijden» en «van een kind» de woorden «zonder medische verklaring voor oorzaak van plots overlijden» invoegen.

Nr. 17 VAN DE HEER REMANS

(Subsidiar amendement op amendement nr. 15)

Art. 3

In het eerste en tweede lid van het voorgestelde artikel de woorden «tenzij één van de ouders of beide ouders zich daartegen verzetten» vervangen door de woorden «tenzij de personen die het ouderlijk gezag of het voogdijschap ten aanzien van het kind uitoefenen, zich daartegen verzetten, behalve indien de beslissing daartoe genomen is door een gerechtelijk geneeskundige».

Nr. 18 VAN DE HEER REMANS

Art. 6

Dit artikel doen vervallen.

Nr. 19 VAN DE HEER REMANS

Art. 6

Dit artikel aanvullen als volgt :

«De vermelding «wiegendoed» kan slechts op het overlijdenscertificaat als een bewijs van autopsie is voorgelegd.»

N° 15 DE M. REMANS

Art. 3

Remplacer l'article 3 proposé par le texte suivant :

«Les enfants sont transférés dans un centre de référence pour la mort subite possédant une expertise spécifique prévue par la loi, tant en matière d'accueil qu'en ce qui concerne l'autopsie, sauf opposition des personnes qui exercent l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard de l'enfant. Un arrêté royal règle les modalités juridiques et financières relatives au transport de l'enfant décédé.»

N° 16 DE M. REMANS

Art. 3

Insérer systématiquement, après les mots «tout décès», les mots «, survenu sans explication médicale concernant la cause de la mort inopinée,».

N° 17 DE M. REMANS

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 15)

Art. 3

Remplacer les mots «sauf opposition d'un ou des parents» par les mots «à moins que les personnes exerçant l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard de l'enfant ne s'y opposent, sauf décision médicolégale».

N° 18 DE M. REMANS

Art. 6

Supprimer le texte proposé.

N° 19 DE M. REMANS

Art. 6

Compléter cet article comme suit :

«Le certificat de décès ne peut porter la mention «mort subite» qu'à la condition qu'une attestation d'autopsie soit présentée.»

Nr. 20 VAN DE HEER REMANS

Art. 6

Dit artikel aanvullen als volgt :

«Indien bij onverwacht overlijden zonder medische verklaring de autopsie geweigerd wordt door de personen die het ouderlijk gezag of het voogdijschap ten aanzien van het kind uitoefenen, wordt deze weigering vermeld op het overlijdenscertificaat.»

Nr. 21 VAN DE HEER REMANS

Art. 7

In het voorgestelde artikel de woorden «en rekening gehouden met de gevoelens van de ouders en het gezin» **vervangen door de woorden** «het begeleidend team van het referentiecentrum moet instaan voor de psycho-sociale ondersteuning van de ouders en het gezin».

Nr. 22 VAN DE HEER REMANS

Art. 8

In het voorgestelde artikel de woorden «een standaardprotocol en, voor zover als mogelijk» **vervangen door de woorden** «een consensusprotocol binnen de referentiecentra opgesteld in het kader van de wiegendood».

Nr. 23 VAN DE HEER REMANS

Art. 9

In het voorgestelde artikel tussen de woorden «De resultaten worden zo spoedig mogelijk» **en de woorden** «aan de ouders» **de woorden** «wanneer de gegevens bekend zijn» **invoegen.**

Jan REMANS.

Nr. 24 VAN DE HEER DESTEXHE

Het wetsvoorstel en zijn opschrift vervangen als volgt :

«Wetsvoorstel houdende regeling van de autopsie na de wiegendood van een zuigeling

Artikel 1. — Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. — Deze wet is van toepassing op autopsieën die worden uitgevoerd op kinderen die vóór de leef-

N° 20 DE M. REMANS

Art. 6

Compléter cet article comme suit :

«Si, en cas de décès inopiné, survenu sans explication médicale, l'autopsie est refusée par les personnes exerçant l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard de l'enfant, ce refus est mentionné dans le certificat de décès.»

N° 21 DE M. REMANS

Art. 7

Remplacer les mots «et en ménageant les sentiments des parents et de la famille» **par les mots** «et l'équipe d'accompagnement du centre de référence doit veiller à l'encadrement psychosocial des parents et de la famille».

N° 22 DE M. REMANS

Art. 8

Remplacer les mots «un protocole standard et dans la mesure du possible» **par les mots** «un protocole consensuel élaboré au sein des centres de référence dans le cadre de la mort subite».

N° 23 DE M. REMANS

Art. 9

Remplacer la première phrase par ce qui suit :
«Lorsque les données sont connues, les résultats sont communiqués aux parents par le médecin de leur choix dans un délai le plus court possible.»

N° 24 DE M. DESTEXHE

Remplacer la proposition et son intitulé comme suit :

«Proposition de loi réglementant la pratique de l'autopsie après la mort subite d'un nourrisson

Article 1er. — La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2. — La présente loi est applicable aux autopsies pratiquées sur des enfants décédés avant l'âge

tijd van één jaar overleden zijn, indien er geen vermoeden bestaat dat zij een niet-natuurlijke dood gestorven zijn.

Art. 3. — De ouders van een kind van minder dan één jaar dat om onverklaarbare redenen is overleden, kunnen een autopsie aanvragen om de doodsoorzaak op te sporen.

De betrokken arts is verplicht de ouders in kennis te stellen van dat recht en stelt hen systematisch voor een autopsie uit te voeren in het kader van een postmortaal medisch onderzoek.

De beslissing van de ouders om de autopsie al dan niet te laten uitvoeren moet worden vermeld (in het medisch dossier en medeondertekend door een getuige of een lid van het verplegend team) of (schriftelijk).

Art. 4. — Na de instemming van de ouders om een autopsie uit te voeren worden de kinderen die thuis overleden zijn, overgebracht naar het meest nabij gelegen referentiecentrum waar de autopsie kan worden uitgevoerd. De nadere regels voor het vervoer worden vastgesteld bij koninklijk besluit.

Art. 5. — Als beide ouders overleden, afwezig of onbekwaam verklaard zijn, wordt het voorstel om een autopsie uit te voeren als bedoeld in artikel 3, gedaan aan de voogd, de grootouders of de meerderjarige broers of zusters, onder dezelfde voorwaarden en volgens dezelfde regels die van toepassing zijn op de ouders.

Art. 6. — Wanneer de beslissing om een autopsie te aanvaarden, als bedoeld in de artikelen 3 of 5, genomen is, wordt de autopsie zo snel mogelijk uitgevoerd. Daarbij moet zoveel mogelijk rekening worden gehouden met de wensen van de ouders, en eventueel van de voogd, de grootouders, de broers en zusters, wat betreft het ogenblik van de autopsie.

Art. 7. — Bij het uitvoeren van de autopsie moet respect betoond worden voor het stoffelijk overschot en rekening worden gehouden met de gevoelens van de ouders en het gezin.

Art. 8. — De autopsie wordt uitgevoerd volgens een standaardprotocol en, voor zover als mogelijk, door een patholoog-anatoom die is gespecialiseerd in de autopsie van kinderen.

Art. 9. — De resultaten worden zo spoedig mogelijk tijdens een onderhoud aan de ouders meegedeeld door de arts van hun keuze. Is er een vermoeden dat het kind een niet-natuurlijke dood is gestorven, dan wordt dat meegedeeld aan de bevoegde gerechtelijke diensten.

d'un an, s'il n'y a pas de soupçon de mort non naturelle.

Art. 3. — Les parents d'un enfant décédé de moins d'un an dont le décès reste inexplicé, peuvent demander une autopsie permettant de rechercher les causes du décès.

Le médecin concerné a l'obligation d'informer les parents de ce droit et leur propose systématiquement de réaliser une autopsie dans le cadre d'un bilan médical post-mortem.

La décision des parents de pratiquer ou de ne pas pratiquer l'autopsie doit être actée (au dossier médical et contresignée par un témoin ou un membre de l'équipe soignante) ou (par écrit).

Art. 4. — Après accord parental sur la réalisation d'une autopsie, les enfants décédés à domicile sont transférés dans le centre de référence le plus proche pouvant réaliser l'autopsie. Les modalités de transport sont fixées par arrêté royal.

Art. 5. — Au cas où les deux parents seraient décédés, absents ou déclarés inaptes, la proposition de procéder à l'autopsie visée à l'article 3 sera faite au tuteur, aux grands-parents ou aux frères et sœurs majeurs, qui pourront décider d'accepter ou non l'autopsie suivant les mêmes règles applicables aux parents.

Art. 6. — L'autopsie sera pratiquée dès que possible lorsque la décision d'accepter l'autopsie visée aux articles 3 ou 5 aura été prise. Il convient à cet égard de tenir compte au maximum des souhaits des parents et, le cas échéant, du tuteur, des grands-parents, des frères et sœurs, pour ce qui est du moment de l'autopsie.

Art. 7. — L'autopsie doit être effectuée dans le respect de la dépouille mortelle et en ménageant les sentiments des parents et de la famille.

Art. 8. — L'autopsie est réalisée selon un protocole standard et dans la mesure du possible par un médecin anatomopathologiste spécialisé dans les autopsies d'enfants.

Art. 9. — Les résultats sont communiqués aux parents par le médecin de leur choix, au cours d'un entretien, dans un délai le plus court possible. Si une mort non naturelle est suspectée, il est fait appel aux services judiciaires compétents.

Art. 10. — De artsen en het begeleidend team van het referentiecentrum bieden psychosociale ondersteuning aan.

Art. 11. — Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. Na vijf jaar wordt de wet door het Parlement geëvalueerd.»

Nr. 25 VAN DE HEER GALAND EN MEVROUW DE ROECK

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 2

In dit artikel, tussen de woorden « die voor de leeftijd van een jaar » **en de woorden** « overleden zijn », **invoegen het woord** « onverwacht ».

Verantwoording

Precisering in het licht van het nieuwe opschrift.

Nr. 26 VAN DE HEER DESTEXHE C.S.

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 2

Dit artikel wijzigen als volgt :

A) Tussen de woorden « op kinderen die » **en de woorden** « voor de leeftijd van een jaar » **invoegen de woorden** « onverwacht en om medisch onverklaarbare redenen ».

B) Doen vervallen de woorden « indien er geen vermoeden bestaat dat zij een niet-natuurlijke dood gestorven zijn ».

Art. 10. — Une aide psychosociale est proposée par les médecins de l'équipe d'accompagnement dans le cadre du centre de référence.

Art. 11. — La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au Moniteur belge. Au terme d'une période de 5 ans, elle fera l'objet d'une évaluation par le Parlement.»

Alain DESTEXHE.

N° 25 DE M. GALAND ET MME DE ROECK

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 2

À cet article, entre les mots « enfants décédés » **et les mots** « avant l'âge d'un an » **insérer le mot** « inopinément ».

Justification

Précision dans la suite du nouvel intitulé.

Paul GALAND.
Jacinta DE ROECK.

N° 26 DE M. DESTEXHE ET CONSORTS

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 2

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A) Insérer entre les mots « enfants décédés » **et les mots** « avant l'âge d'un an » **les mots** « de façon inopinée et médicalement inexpliquée ».

B) Supprimer les mots « s'il n'y a pas soupçon de mort non naturelle ».

Alain DESTEXHE.
Jan REMANS.
Georges DALLEMAGNE.
Patrik VANKRUNKELSVEN.

Nr. 27 VAN DE HEER **DESTEXHE** EN MEVROUW **BOUARFA**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Opschrift

In het opschrift de woorden «de wiegendood van een zuigeling» **vervangen door de woorden** «*het onverwachte en om medisch onverklaarbare redenen overlijden van een kind van minder dan een jaar*».

Nr. 28 VAN DE HEER **VANKRUNKELSVEN**

Art. 3

Het eerste lid van dit artikel aanvullen als volgt:

«De betrokken arts is verplicht ouders in kennis te stellen van het doel van deze wet en het recht om zich hier tegen te verzetten.»

Patrik VANKRUNKELSVEN.

Nr. 29 VAN DE HEER **GALAND**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 3

In het tweede lid van dit artikel de woorden «en stelt hen systematisch voor een autopsie uit te voeren» **vervangen door de woorden** «*om een autopsie aan te vragen*».

Verantwoording

De arts blijft verantwoordelijk voor zijn medisch optreden en moet steeds vrij kunnen beslissen.

Nr. 30 VAN DE HEER **DESTEXHE** EN MEVROUW **BOUARFA**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 4

De tekst van het voorgestelde artikel vervangen door de tekst die de heer Remans voorstelt in amendement nr. 15.

N° 27 DE M. **DESTEXHE** ET MME **BOUARFA**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Intitulé

Remplacer les mots «la mort subite d'un nourrisson» **par les mots** «*le décès de façon inopinée et médicalement inexplicquée d'un enfant de moins d'un an*».

Alain DESTEXHE.
Sfia BOUARFA.N° 28 DE M. **VANKRUNKELSVEN**

Art. 3

Compléter l'alinéa 1er de cet article par la phrase suivante:

«Le médecin concerné est tenu d'informer les parents du but de la présente loi et de leur droit de s'opposer à l'autopsie.»

N° 29 DE M. **GALAND**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 3

À l'alinéa 2 de l'article proposé, remplacer les mots «et leur propose systématiquement de réaliser» **par les mots** «*de demander*».

Justification

Le médecin reste responsable de son action médicale et doit garder sa liberté de décision.

Paul GALAND.

N° 30 DE M. **DESTEXHE** ET MME **BOUARFA**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 4

Remplacer cet article par le texte proposé par M. Remans à l'amendement n° 15.

Nr. 31 VAN DE HEER **DESTEXHE** EN
MEVROUW **BOUARFA**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 3

Het voorgestelde artikel 3 wijzigen als volgt:

A) In het eerste lid de woorden «om onverklaarbare redenen» **vervangen door de woorden** «om medisch onverklaarbare redenen».

B) In het tweede lid de woorden «en stelt hen systematisch voor een autopsie uit te voeren» **vervangen door de woorden** «en stelt hen voor een autopsie te laten uitvoeren».

C) In het derde lid de woorden «al dan niet te laten uitvoeren» **vervangen door de woorden** «al dan niet aan te vragen».

D) Eveneens aan het derde lid toevoegen de woorden «Dat document wordt bij het medisch dossier gevoegd».

Nr. 32 VAN DE HEER **REMANS**

(Subamendement op amendement nr. 30 van de heer Destexhe en mevrouw Bouarfa)

Art. 4

In dit artikel tussen de woorden «het transport» **en de woorden** «van het overleden kind» **de woorden** «de opvang, de autopsie» **invoegen.**

Jan REMANS.

Nr. 33 VAN DE HEER **MALMENDIER**

(Subamendement op amendement nr. 30 van de heer Destexhe en mevrouw Bouarfa)

Art. 4

De aanhef van de eerste volzin van dit artikel doen luiden als volgt: «Kinderen worden overgebracht naar een referentiecentrum voor wiegendood ... »

N° 31 DE M. **DESTEXHE** ET MME **BOUARFA**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 3

À l'article 3 proposé, apporter les modifications suivantes:

A) À l'alinéa 1er, insérer le mot «*médicalement*» **entre le mot** «reste» **et le mot** «inexpliqué».

B) À l'alinéa 2, insérer le mot «*faire*» **entre les mots** «systématiquement de» **et le mot** «réaliser» **et supprimer le mot** «systématiquement».

C) À l'alinéa 3, remplacer les mots «de pratiquer ou de ne pas pratiquer» **par les mots** «*demander ou ne pas demander*».

D) Compléter l'alinéa 3 par la disposition suivante: «*Ce document est inséré dans le dossier médical.*»

Alain DESTEXHE.
Sfia BOUARFA.

N° 32 DE M. **REMANS**

(Sous-amendement à l'amendement n° 30 de M. Destexhe et Mme Bouarfa)

Art. 4

À cet article, entre les mots «au transport» **et les mots** «de l'enfant décédé», **insérer les mots** «à l'accueil et à l'autopsie».

N° 33 DE M. **MALMENDIER**

(Sous-amendement à l'amendement n° 30 de M. Destexhe et Mme Bouarfa)

Art. 4

Dans la première phrase de cet article, supprimer les mots «sauf opposition des personnes qui exercent l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard de l'enfant».

Jean-Pierre MALMENDIER.

Nr. 34 VAN DE HEREN **DESTEXHE** EN **MALMENDIER**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 5

Dit artikel doen luiden als volgt : « *Als beide ouders overleden zijn kunnen de personen die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefenen ten aanzien van het kind, beslissen de autopsie al dan niet te aanvaarden onder dezelfde voorwaarden en volgens dezelfde regels die van toepassing zijn op de ouders.* »

Nr. 35 VAN DE HEER **GALAND** EN MEVROUW **DE ROECK**

(Subamendement op amendement nr. 30 van de heer Destexhe en mevrouw Bouarfa)

Art. 4

Tussen de eerste en de tweede volzin van dit artikel een nieuwe volzin invoegen, luidende :

« *De Koning stelt de normen voor de erkenning van die centra vast.* »

Nr. 36 VAN DE HEER **REMANS**

(Subamendement op amendement nr. 30 van de heer Destexhe en mevrouw Bouarfa)

Art. 4

In dit artikel het woord « opvang » vervangen door de woorden « psychologische ondersteuning van de ouders en het gezin ».

Nr. 37 VAN DE HEER **REMANS**

(Subamendement op amendement nr. 30 van de heer Destexhe en mevrouw Bouarfa)

Art. 4

In dit artikel de woorden « Het transport van het overleden kind » vervangen door de woorden « Het transport en de autopsie van het overleden kind als ook de psychologische ondersteuning van de ouders en het gezin ».

N° 34 DE MM. **DESTEXHE** ET **MALMENDIER**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 5

Rédiger cet article comme suit : « *Au cas où les deux parents sont décédés, les personnes exerçant l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard de l'enfant pourront décider d'accepter ou non l'autopsie sous les mêmes conditions et suivant les mêmes règles applicables aux parents.* »

Alain DESTEXHE.
Jean-Pierre MALMENDIER.

N° 35 DE M. **GALAND** ET MME **DE ROECK**

(Sous-amendement à l'amendement n° 30 de M. Destexhe et Mme Bouarfa)

Art. 4

Entre la 1re et 2e phrase de cet article, insérer une nouvelle phrase, rédigée comme suit :

« *Les normes d'agrément de ces centres sont fixées par le Roi.* »

Paul GALAND.
Jacinta DE ROECK.

N° 36 DE M. **REMANS**

(Sous-amendement à l'amendement n° 30 de M. Destexhe et Mme Bouarfa)

Art. 4

À cet article, remplacer les mots « d'accueil » par les mots « d'accompagnement psychologique des parents et de la famille ».

N° 37 DE M. **REMANS**

(Sous-amendement à l'amendement n° 30 de M. Destexhe et Mme Bouarfa)

Art. 4

À cet article, remplacer les mots « au transport de l'enfant décédé » par les mots « au transport et à l'autopsie de l'enfant décédé ainsi qu'à l'accompagnement psychologique des parents et de la famille ».

Nr. 38 VAN DE HEER **REMANS**

(Subamendement op amendement nr. 30 van de heer Destexhe en mevrouw Bouarfa)

Art. 4

De aanhef van de eerste volzin van dit artikel doen luiden als volgt: «Kinderen worden overgebracht naar een referentiecentrum voor wiegendood ...»

Jan REMANS.

Nr. 39 VAN DE HEREN **DESTEXHE EN REMANS**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 10

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 10. — Deze wet is niet van toepassing bij een gerechtelijk geneeskundige beslissing.»

Nr. 40 VAN DE HEER **DESTEXHE**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 11

De eerste volzin van dit artikel doen luiden als volgt: «Deze wet treedt in werking twee maanden nadat zij in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.»

Nr. 41 VAN DE HEER **GALAND**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 9

Dit artikel doen luiden als volgt: «De resultaten worden aan de ouders meegedeeld tijdens een onderhoud, naar hun keuze door een arts van het centrum of door een arts aan wie op verzoek van de ouders de resultaten moeten worden overgezonden.»

Verantwoording

Transparantie van de tekst.

N° 38 DE M. **REMANS**

(Sous-amendement à l'amendement n° 30 de M. Destexhe et Mme Bouarfa)

Art. 4

À cet article, supprimer les mots «sauf opposition des personnes qui exercent l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard de l'enfant».

N° 39 DE MM. **DESTEXHE ET REMANS**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 10

Remplacer cet article par ce qui suit:

«Art. 10. — Cette loi n'est pas applicable en cas de décision médicale.»

Alain DESTEXHE.
Jan REMANS.

N° 40 DE M. **DESTEXHE**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 11

À cet article, remplacer les mots «le jour de» **par les mots** «deux mois après».

Alain DESTEXHE.

N° 41 DE M. **GALAND**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 9

Rédiger cet article comme suit: «Les résultats sont communiqués aux parents au cours d'un entretien, suivant leur choix par un médecin du centre ou par le médecin à qui, à la demande des parents, les résultats doivent être envoyés.»

Justification

Clarification du texte.

Paul GALAND.

Nr. 42 VAN DE HEER DESTEXHE

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 3

In het derde lid van dit artikel, de woorden «in het medisch dossier en medeondertekend door een getuige of een lid van het verplegend team of» doen vervallen.

Nr. 43 VAN DE HEER DESTEXHE

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 6

De eerste volzin van dit artikel vervangen als volgt :

« Wanneer de autopsie is aangevraagd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 3 en 5, moet ze zo snel mogelijk worden uitgevoerd. »

Verantwoording

Tekstverbetering.

Nr. 44 VAN DE HEER DESTEXHE

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 6

In de tweede volzin van dit artikel de woorden «van de voogd, de grootouders, de broers en zusters» vervangen door de woorden «van de personen die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefenen ten aanzien van het kind».

Verantwoording

Dit artikel wordt aangepast aan de wijziging die is aangebracht in artikel 5.

Nr. 45 VAN DE HEER DESTEXHE

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 7

In dit artikel de woorden «en rekening worden gehouden met de gevoelens van de ouders en het gezin» doen vervallen.

Verantwoording

Het feit dat bij het uitvoeren van de autopsie respect moet worden betoond voor het stoffelijk overschot, impliceert dat rekening wordt gehouden met de gevoelens van de verwanten.

N° 42 DE M. DESTEXHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 3

Au troisième alinéa de cet article, supprimer les mots «au dossier médical et contresignée par un témoin ou un membre de l'équipe soignante ou».

N° 43 DE M. DESTEXHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 6

Remplacer la première phrase de cet article par ce qui suit :

« Si l'autopsie est demandée conformément aux dispositions des articles 3 et 5, elle doit être pratiquée dès que possible. »

Justification

Amélioration de texte.

N° 44 DE M. DESTEXHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 6

À la deuxième phrase de cet article, remplacer les mots «du tuteur, des grands-parents, des frères et sœurs» par les mots «des personnes qui exercent l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard de l'enfant».

Justification

Cet article est modifié parallèlement au changement opéré à l'article 5.

N° 45 DE M. DESTEXHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 7

À cet article, supprimer les mots «et en ménageant les sentiments des parents et de la famille».

Justification

Le fait de pratiquer l'autopsie en respectant la dépouille implique que les sentiments des proches sont pris en considération.

Nr. 46 VAN DE HEER **DESTEXHE**

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 8

Dit artikel wijzigen als volgt :

A) De woorden «volgens een standaardprotocol, en voor zover als mogelijk,» **vervangen door de woorden** «*volgens een consensusprotocol binnen de referentiecentra opgesteld*».

B) Dit artikel aanvullen met een tweede lid, luidende :

«*De vermelding 'wiegendood' komt slechts op het overlijdenscertificaat als een bewijs van autopsie is voorgelegd.*»

Nr. 47 VAN DE **REGERING**

(Subamendement op amendement nr. 24)

Art. 5

In dit artikel tussen de woorden «onbekwaam verklaard zijn» **en** «kunnen de personen» **de woorden** «*met dien verstande dat de onbekwaam verklaarde ouders zoveel mogelijk en in verhouding tot hun begripsvermogen betrokken worden bij het beslissingsproces om de autopsie al dan niet te laten uitvoeren*» **invoegen.**

Nr. 48 VAN DE **REGERING**

(Subamendement op amendement nr. 46)

Art. 8

In dit artikel het woord «consensusprotocol» **vervangen door het woord** «*standaardprotocol*».

Verantwoording

Als men spreekt over consensusprotocol moet erin een juridische procedure voorzien worden voor het geval er geen overeenstemming wordt bereikt.

Nr. 49 VAN DE **REGERING**

(Subamendement op amendement nr. 41)

Art. 9

Dit artikel aanvullen als volgt :

«*De resultaten worden eveneens doorgezonden aan de betrokken huisarts.*»

N° 46 DE M. **DESTEXHE**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 8

À cet article, apporter les modifications suivantes :

A) Remplacer les mots «un protocole standard et dans la mesure du possible» **par les mots** «*un protocole consensuel élaboré au sein des centres de référence*».

B) Compléter cet article par un second alinéa rédigé comme suit :

«*Le certificat de décès ne peut porter la mention 'mort subite' qu'à condition qu'une attestation d'autopsie soit présentée.*»

Alain DESTEXHE.

N° 47 DU **GOVERNEMENT**

(Sous-amendement à l'amendement n° 24)

Art. 5

À cet article, entre les mots «absents ou déclarés inaptes» **et les mots** «la proposition de procéder», **insérer les mots** «*étant bien entendu que les parents déclarés inaptes seront associés le plus possible et suivant leur faculté de jugement au processus de décision menant ou non à l'autopsie*».

N° 48 DU **GOVERNEMENT**

(Sous-amendement à l'amendement n° 46)

Art. 8

À cet article, remplacer les mots «protocole de consensus» **par les mots** «*protocole standard*».

Justification

Si l'on parle de protocole de consensus, il convient de prévoir une procédure juridique au cas où il ne serait pas possible d'atteindre un accord.

N° 49 DU **GOVERNEMENT**

(Sous-amendement à l'amendement n° 41)

Art. 9

Compléter cet article comme suit :

«*Les résultats seront également communiqués au médecin généraliste concerné.*»

Nr. 50 VAN DE REGERING

(Subamendement op amendement nr. 39)

Art. 10

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Het artikel kan worden weggelaten aangezien het parket steeds ingevolge het Wetboek van strafvordering een autopsie kan vorderen in geval van verdacht overlijden. Het ontwerp moet dus terzake geen specifieke bepaling bevatten.

*De minister van Consumentenzaken,
Volksgezondheid en Leefmilieu,*

N° 50 DU GOUVERNEMENT

(Sous-amendement à l'amendement n° 39)

Art. 10

Supprimer cet article.

Justification

Cet article peut être omis étant donné que le parquet peut toujours ordonner l'autopsie conformément au Code de procédure pénale en cas de décès suspect. Le projet ne doit donc comporter aucune disposition particulière en la matière.

*Le ministre de la Protection de la consommation,
de la Santé publique et de l'Environnement,*

Magda AELVOET.

Nr. 51 VAN DE HEER MONFILS

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 11

In dit artikel de woorden « 5 jaar » vervangen door de woorden « 2 jaar ».

Verantwoording

De wet van 3 april 1990 betreffende de zwangerschapsafbreking en de onlangs door de Senaat aangenomen tekst over de euthanasie voorzien beide in een evaluatie door het Parlement om de twee jaar. Omwille van de eenvormigheid is het raadzaam een zelfde termijn te voorzien in de wet betreffende de autopsie van de zuigeling.

N° 51 DE M. MONFILS

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 11

À cet article, remplacer les mots « 5 ans » par les mots « 2 ans ».

Justification

La loi de 1990 sur l'avortement ainsi que le texte récemment adopté au Sénat sur l'euthanasie prévoient une évaluation par le Parlement tous les deux ans. Pour une question d'uniformité, il est préférable de prévoir le même délai pour la loi sur l'autopsie du nourrisson.

Philippe MONFILS.

Nr. 52 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 3

In het derde lid van dit artikel doen vervallen de woorden « al dan niet aan te vragen ».

Nr. 53 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 4. — Om de in artikel 3 bedoelde autopsie uit te voeren, wordt het lichaam van het overleden kind

N° 52 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 3

Au troisième alinéa de cet article, supprimer les mots « de demander ou ne pas demander ».

N° 53 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 4

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 4. — En vue de pratiquer l'autopsie visée à l'article 3, le corps de l'enfant décédé est transféré

overgebracht naar een instelling die over een specifieke expertise beschikt.

De Koning stelt de normen vast voor de erkenning van die instellingen, de regels inzake het transport en de autopsie van het overleden kind, alsook de maatregelen inzake de psychosociale ondersteuning van de ouders en van het gezin. »

Nr. 54 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 5

Dit artikel doen vervallen.

Nr. 55 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 3

Dit artikel wijzigen als volgt :

a) Het eerste lid doen luiden als volgt :

« De ouders of de personen die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefenen ten aanzien van een kind van minder dan één jaar, dat om medisch onverklaarbare redenen is overleden, kunnen een autopsie aanvragen om de doodsoorzaak op te sporen. »

b) In het tweede en het derde lid, telkens na de woorden « de ouders » invoegen de woorden « of de personen die de ouderlijke macht of de voogdij uitoefenen, ».

Nr. 56 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 6

De eerste volzin van dit artikel doen luiden als volgt :

« De overeenkomstig artikel 3 aangevraagde autopsie moet onverwijld worden uitgevoerd. »

Nr. 57 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 7

Dit artikel doen vervallen.

dans une institution possédant une expertise spécifique.

Le Roi détermine les normes d'agrément de ces institutions, les modalités relatives au transport et à l'autopsie de l'enfant décédé, ainsi que les mesures en vue du soutien psychosocial des parents et de la famille. »

N° 54 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 5

Supprimer cet article.

N° 55 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 3

À cet article, apporter les modifications suivantes :

a) Rédiger l'alinéa 1er comme suit :

« Les parents ou les personnes exerçant l'autorité parentale ou la tutelle à l'égard d'un enfant décédé de moins d'un an dont le décès reste médicalement inexpliqué, peuvent demander une autopsie en vue de rechercher les causes du décès. »

b) Aux alinéas 2 et 3, insérer les mots « ou les personnes exerçant l'autorité parentale ou la tutelle » après les mots « les parents ».

N° 56 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 6

Rédiger la première phrase de cet article comme suit :

« L'autopsie demandée conformément à l'article 3 doit être pratiquée sans délai. »

N° 57 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 7

Supprimer cet article.

Nr. 58 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 8

De aanhef van dit artikel doen luiden als volgt :

«*De autopsie, uitgevoerd met toepassing van deze wet, wordt uitgevoerd volgens ...*»

Nr. 59 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 10

Dit artikel doen luiden als volgt :

«*Art. 10. — Deze wet is van toepassing onverminderd het bepaalde in de artikelen 77 tot 87 en in artikel 101 van het Burgerlijk Wetboek.*»

Nr. 60 VAN DE HEREN DESTEXHE EN REMANS

(Subamendement op amendement nr. 24 van de heer Destexhe)

Art. 11

In dit artikel de woorden «5 jaar» vervangen door de woorden «4 jaar».

Nr. 61 VAN DE HEER GALAND

(Subamendement op amendement nr. 46 van de heer Destexhe)

Art. 8

In dit artikel tussen de woorden «de autopsie wordt uitgevoerd» en de woorden «volgens een consensusprotocol» invoegen de woorden «met respect voor het stoffelijk overschot».

Verantwoording

Betere formulering.

N° 58 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 8

Rédiger le début de cet article comme suit :

«*L'autopsie, pratiquée en application de la présente loi, est réalisée ...*»

N° 59 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 10

Rédiger cet article comme suit :

«*Art. 10. — Les dispositions de la présente loi s'appliquent sans préjudice des articles 77 à 87 et 101 du Code civil.*»

Paul GALAND.

N° 60 DE MM. DESTEXHE ET REMANS

(Sous-amendement à l'amendement n° 24 de M. Destexhe)

Art. 11

À cet article, remplacer les mots «5 ans» par les mots «4 ans».

Alain DESTEXHE.
Jan REMANS.

N° 61 DE M. GALAND

(Sous-amendement à l'amendement n° 46 de M. Destexhe)

Art. 8

À cet article, entre les mots «est réalisée» et les mots «selon un protocole», insérer les mots «dans le respect de la dépouille mortelle».

Justification

Amélioration de formulation.

Paul GALAND.

Nr. 62 VAN DE **REGERING**

Art. 4

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 4. — Kinderen worden overgebracht naar een centrum voor wiegendood van een algemeen ziekenhuis dat over een erkende dienst voor kindergeneeskunde, een erkende functie voor lokale neonatale zorg en een dienst voor anatomopathologie beschikt. Bovendien moet het centrum een specifieke expertise hebben voor opvang van ouders en familieleden van de overleden kinderen, die door de Koning nader kan worden omschreven.

De Koning bepaalt eveneens de nadere voorwaarden met betrekking tot het transport, de autopsie en de psychologische ondersteuning van de ouders en het gezin en stelt de financieringsregelen ter zake vast. »

Nr. 63 VAN DE **REGERING**

Art. 8

De aanhef van de eerste zin van dit artikel doen luiden als volgt :

«De autopsie wordt uitgevoerd met respect voor het stoffelijk overschot volgens een standaardprotocol binnen het centrum voor wiegendood opgesteld, door ... »

*De minister van Consumentenzaken,
Volksgezondheid en Leefmilieu,*

N° 62 DU **GOUVERNEMENT**

Art. 4

Remplacer cet article par ce qui suit :

«Art. 4. — Les enfants seront transférés vers un centre pour mort subite d'un hôpital général disposant d'un service agréé de pédiatrie, d'une fonction agréée en soins néonataux locaux et d'un service d'anatomopathologie. En outre, l'hôpital devra disposer d'une expertise particulière pour l'accueil des parents et des membres de la famille des enfants décédés, qui pourra être spécifiée par le Roi.

Le Roi détermine également les conditions précises relatives au transport, à l'autopsie et au soutien psychologique des parents et de la famille et fixe les règles financières en la matière. »

N° 63 DU **GOUVERNEMENT**

Art. 8

Faire débiter la première phrase de cet article comme suit :

«L'autopsie sera effectuée dans le respect de la dépouille mortelle selon un protocole standard défini au sein du centre pour mort subite, par ... »

*La ministre de la Protection de la consommation,
de la Santé publique et de l'Environnement,*

Magda AELVOET.